

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษารุ่นนี้ ผู้ศึกษาทำวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบการนำเสนอชุมชนไปสู่การปฏิบัติของ ภาศัการพัฒนา อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ซึ่งมีวิธีการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ผู้ศึกษาดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary research) เช่น หนังสือ วิทยานิพนธ์ ผลงานการวิจัย บทความวารสาร ซึ่งค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต (Internet) และห้องสมุดต่าง ๆ ห้องสมุดของ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ห้องสมุดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางปะหันและเอกสารวิชาการสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางปะหัน เป็นต้น สำหรับเนื้อหาเรียบเรียงจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ แล้วนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาศัการพัฒนาอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 236 คน
3. การสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสร้างแบบสอบถามจากแนวคิดการทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ใช้หนังสือนำส่งแล้วส่งกลับคืนผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานท้องถิ่นอำเภอ/สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เป็นต้น และโทรศัพท์ติดตามรับแบบสอบถามด้วยตนเอง แจกแบบสอบถามทั้งหมด 236 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 226 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.76

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
6. สรุปผลและนำเสนอผลการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีภาคีการพัฒนาที่ปฏิบัติในงานในพื้นที่ จำนวน 7 หน่วยงาน จำนวน 236 คน ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

หน่วยงานของภาคีการพัฒนา	จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
ภาคีการพัฒนาหลัก	
1. สำนักงานปกครองอำเภอ	91
2. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ	7
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอและ อบต.	100
ภาคีพัฒนาร่วม	
1. สำนักงานเกษตรอำเภอ	7
2. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	19
3. ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ (กศน.)	9
4. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส)	3
รวม	236

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยรวบรวมและศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้องมาประกอบการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติขององค์กร เป็นลักษณะเลือกตอบ จำนวน 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) และน้อยที่สุด (1 คะแนน) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 9 ด้าน ดังนี้

1. นโยบายขององค์กร
2. บทบาทหน้าที่ขององค์กร
3. แผนปฏิบัติการขององค์กร
4. งบประมาณขององค์กร
5. การติดตามประเมินผลขององค์กร
6. การมีส่วนร่วมขององค์กร
7. การเรียนรู้ร่วมกันขององค์กร
8. กิจกรรมในแผนชุมชนสอดคล้องกับแนวเศรษฐกิจพอเพียง
9. การนำแผนชุมชนไปใช้ประโยชน์ขององค์กร

ตอนที่ 3 สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะของภาคีการพัฒนาต่อการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติขององค์กร เป็นคำถามแบบเลือกตอบและให้ข้อเสนอแนะ และบางส่วนผู้ศึกษาเป็นผู้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างภาคีการพัฒนารายกลุ่ม

3.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม เป็นแบบปลายปิด และปลายเปิดหรือแบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิด เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาคีการพัฒนา และระดับการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติระหว่างภาคีการพัฒนาต่างหน่วยงาน ภาคีการพัฒนาต่างสถานภาพ และปัญหาข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นการวัดระดับการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติ และการเปรียบเทียบการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติของภาคีการพัฒนา จำนวน 39 ข้อ

ตอนที่ 3 สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาเครื่องมือและตรวจหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

1. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและนำแก้ไขและนำมาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำร่างแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว

เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบและแนะนำเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา

2. การหาค่าความเชื่อมั่น นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา คือ ภาศการพัฒนอำเภอ นครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 ราย และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และได้ค่าความเชื่อมั่นรวมเฉพาะตอนที่ 2 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า $\alpha = 0.8501$

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นแล้ว จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อจัดเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้น ต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ในการขออนุญาตเก็บข้อมูล ไปยังหัวหน้าหน่วยงานภาศการพัฒน เพื่อแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยได้อธิบายชี้แจงการทำแบบสอบถาม โดยทำจดหมายขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม แจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบว่า เป็นการวิจัยเพื่อประกอบการศึกษาเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไป โดยนำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาไปขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 236 คน โดยส่งแบบสอบถามให้แต่ละหน่วยงาน หลังแจกแบบสอบถามไปแล้ว 10 วัน ได้ดำเนินการติดต่อขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนทั้งสิ้น จำนวน 226 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.76

4. ระยะเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ.2552 ถึง 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมอย่างครบถ้วนนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ด้านข้อมูลทั่วไปของภาคีการพัฒนาในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติของภาคีการพัฒนา โดยหาค่าความถี่ (Mean) ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) อธิบายระดับการปฏิบัติโดยใช้มาตรวัดแบบ Likert scale ซึ่งแบ่งคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

หลักเกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

ในการแปลความหมายของคะแนนใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเป็นเกณฑ์ผู้วิจัยใช้หลักในการแปลผลโดยใช้สูตรคำนวณค่าพิสัยช่วงชั้นดังนี้ (กรรณิการ์ เครือฟู, 2551 : 54)

$$\frac{\text{จำนวนคะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วงชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.8$$

ช่วงคะแนน 4.21-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ช่วงคะแนน 3.41-4.20 หมายถึง ระดับมาก

ช่วงคะแนน 2.61-3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 1.81-2.60 หมายถึง ระดับน้อย

ช่วงคะแนน 1.00-1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติระหว่างภาคีการพัฒนาต่างหน่วยงาน และต่างสถานภาพ ใช้การทดสอบค่าที่ t – test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน และร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติของภาคีการพัฒนา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติของภาคีการพัฒนาต่างหน่วยงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test)

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการนำแผนชุมชนสู่การปฏิบัติของภาคีการพัฒนาต่างสถานภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test)